

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 28.— Cor.

Pe jumătate an 14.— "

Pe 3 luni . . . 7.— "

Pe o lună . . . 2.40 "

Pentru România și strălănitare:

Pe un an . . . 40.— francei

Telefon

pentru oraș și interurban

Nr. 750.

REDACȚIA

și
ADMINISTRAȚIA
Strada Zrinyi N-rul 1/a
INSERTIUNILEse primesc la admini-
strație.Mulțumite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.Manuscrise nu se în-
napolază.

ROMÂNUL

Braconierii.

Blaj, 28 Aprilie.

(J.) Cel mai odios slujbaş polițienesc: agentul provocator. Mai odios și mai urât decât călăul, care spânzură și decapitează. Figura acestuia din urmă ne respinge cu brutalitatea și lipsa de milă, ce o presupunem necesară pentru slujba lui, lăsându-ne totuși gândul, că sub masca dură a meseriei lui, poate se ascunde un suflet drept, un om de omenie, cu care poți da mâna fără să te desonorizi. Agentul provocator însă *trebuie* să sufere de o adevărată și grea boală morală, să se angajeze la munca lui de veșnic trădător, să poată juca rolul prietenului și aliatului, să intre în cele mai ascunse tainițe ale omului bănuț, cu gândul să-l omoare. Agentul provocator, el în persoana lui trebuie să fie om de nimica.

Această convingere și adevăr explică scârba generală, ce s'a manifestat față de rolul lui Duliskovits în procesul Rutenilor. Ziaristica s'a mărginit a constata pe scurt rolul acestui om, s'a scutit de sentimentul ce-l încearcă orice om normal, când are să se ocupe de lucruri scârboase, lăsând să-și formeze liberă opinia publică părerea, în cazul acesta *umană*.

Azi știm însă, că Duliskovits nu e numai trădătorul polițienesc cu drept de penzie, ci are și alți stăpâni și activitatea lui binecuvântată și-a oferit-o și politiceii ungurești, sau mai bine: a primit ofertul ce i s'a făcut din această parte. A devenit și agent provocator politic, care meserie cere un nivel sufletesc și mai scăzut, decât cel al agentului poliției,

și care caracterizează foarte nefavorabil totodată direcția politică și omul care se servește de arma oferită de ea.

Rolul agentului provocător în politică e schimbat. Chemarea lui nu este să urmărească și să descopere prin tradare făptuitorul, criminalul, ci este să compromită oameni și direcții politice contrare stăpânului său provocând *aparențe*, cari tălmăcite tendențios, răsucite și trecute prin băile deducerilor celor mai exagerate și imposibile, să devină dovezi.

Agentul provocător nu are de țintă să descopere și să dovedească prin lipsa lui de cinste și de scrupule, fapte criminale, cari vor avea să se judece de judecătorii și tribunale — ținta agentului provocător politic e să producă aparențe în senzul poruncit de stăpânul său, aparențele mincinoase în fond ale unor neadevăruri, cari trebuie să pară dovedite în interesul politic al poruncitorului. Așadar agentul provocător politic pleacă la vânat în traistă cu minciuna și infamia gata, pusă de stăpânul său și are de țintă să provoace momente, cari par a justifica minciuna asta.

Să mai adaugem, că în fața opiniei publice credule nu-i stau la dispoziție celui bănuț și ochit de acești braconieri politici, dovezile și mijloacele cu cari se poate apăra omul pus în fața judecătoriei, ci opinia publică e foarte aplicată a pune piciorul pe banca lucită ce duce dela aparențe la dovadă. Vom avea atunci chipul de o neîntrecută urătenie morală a agentului provocător politic și a omului politic ce se servește de el.

Oamenii politici cinstiți, cari mai au baremi o urmă de scrupul moral în alegerea mijloacelor, nici când nu pun mâna pe această armă. În duelul politic dintre partide se

poate duce lupta pe viață, pe moarte, se pot întreprinde atacuri vehemente cu lama floretei îndreptată spre inima dușmanului. Poți cerca să-ți înșeli dușmanul cu mișcări, cu jocul floretei, dar un lucru nu-ți stă în voie, câtă vreme ții să nu fii om de nimica, vrednic de pușcărie: nu-ți stă în voie să-ți pitulezi după un paravan sluga, care la un moment dat să se furișeze la spatele celui cu care te bați, să-i deie brânci, ca să-ți cadă fără apărare în spada întinsă.

Agentul provocător politic poate fi arma numai a unui politician lipsit absolut de scrupule și împins la acest ultim mijloc desonorator și primejdios de o extremă lipsă în care se găsește.

În fața cursei și atacului de braconier întreprins de contele Tisza împotriva deputatului nostru Dr. Vaida, indignarea și rezenzul ce l'am simțit a fost împerechiat cu o decepție.

A căzut vâlul în care ne apărea până acum contele Ștefan Tisza, lăsând să vedem o figură — credem cea adevărată — cu totul deosebită de cea de ieri. Contele Tisza ni-e dușman politic și dușman al neamului românesc. Am dus cu el pururea luptă. Totuși i-am recunoscut calități mari, cari le dă de minciună cu o trăsătură de penel atacul lui întreprins împotriva Drului Vaida. Îl știam unghur șovinist până la extrem, dar îl știam și un om, care luptă cu vizirul deschis, care atacă ziua, în față — iar acum îl vedem erou de tufă, întinzând curse disimulate și care așteaptă la adăpost să se fi prins victima în nireajă și să iasă la iveală numai când aceasta va fi incapabilă de rezistență. Am încercat o decepție, fiindcă ai alt sentiment, când

O scrisoare.

Dragă prietenă,

M'am bucurat și eu, cetind scrisoarea ta, care-mi comunică vestea înveselitoare, că la Doamnă se deschide *preparandia românească de fete* în Lugoj.

Eu, ca dascălă, mă bucur și mai mult de știința asta, care îmi trezește atâtea amintiri din vremea când urmam și eu cursurile preparandiale în Blaj, cu atâtea alte prietene.

Numai în cursul meu eram douăzeci!

De câte ori privesc la tabloul de pe perete, mă schimb ca prin farmec. Intineresc cu câțiva ani într-o clipă, chem pe nume prietenele de odată, le întreb ce mai fac, dacă-și mai aduc aminte de mine.

Cum ne-am împrăștiat și noi, ca un stol de păsări speriate!

Și cum s'au spălăcit, încetul cu încetul prietenii, cari ni se părea atunci, că nu vor înceta decât la marginea mormântului; dar nici acolo!

Vine Vremea, acel mare meșter al distrugerii și netezește încet-încet amintirile prea vii; și netezește și le nivelează, încât dela o vreme și te gândești singură: dacă amintirile aște le-ai trăit aievea, ori numai le-ai visat?

Și așa, de câte ori mă uit la prietenele mele, închid ochii, și visez cele mai frumoase vise: cătala tinerețe, întâile svăcniri de inimă, ilu-

ziile multe și strălucitoare, ce s'au împrăștiat una câte una, ca petalele unui ghiocel.

A, dacă am fi putut aduna la un loc toate iluziile, cari ne hrăneau pe vremea aceea, am fi ridicat o piramidă mai înaltă ca aceea a lui Cheops!

Și ce a rămas din acest morman sclipitor?

Un pumn de cenuse, cu care boarea cea mai lină se joacă, spulberând-o, după voia lui!

Din cele douăzeci de colege ale mele am rămas abia trei credincioase catedrei de dascăl. Celelalte s'au plictisit repede, s'au măritat la cea dintâi ocazie, uitându-și de legământul ce-l făcuserăm în internat, că mai bine nu ne mărităm niciodată, decât să ne punem cununa pe cap, lăsându-ne în brațele celui dintâi străin, care a binevoit să-și oprească ochii asupra noastră!

Dar, în urma urmei, nu știi care e mai fericită și adese am convingerea, că *ele* sunt.

Rămâne totuși și pentru mine o mare mângâiere — să nu-i zic: fericire—gândul, că n'am trăit nici eu zadarnic. Sunt tineră încă; nu am închis încă zăvorul, ce mă duce în sgomotul vieții, dar am vreme să mai judec și să-mi dau seama de viață, *asa cum este!*

E un mare câștig acesta, dragă prietenă!

Viața nu e așa de frumoasă cum ne-o închipuim noi la șaisprezece ani, dar nici așa de urâtă, cum și-o închipuie desnădăjduitul, după ce a încercat cele dintâi amăgiri.

E bine să privești așa cum este; să nu aștepti prea mult dela ea, căci atunci vei fi întotdeauna nemulțămîță, cu ce vei primi.

Și nu e bine să prea grăbești, căci te poți politici așa de ușor!

Nesiguranța vieții de femeie împinge pe atâtea nenorocite, să se arunce în valurile vieții cu ochii închiși.

Iată pentru ce mă bucur, dragă prietenă, de câte ori văd cum se deschide câte o cărare nouă, unde și fetele noastre să-și ia o diplomă, câștigându-și pâinea prin muncă și hărnicie.

S'o crezi dela mine: munca și hărnicia sunt puntea ce duce la îndestulare, dacă nu deadreptul la fericire!

În anii din urmă ni-s'au închis atâtea școale și ni s'au pensionat atâtea învățători, încât niciodată n'a fost așa mare lipsă de sucreșcență, ca tocmai acum.

Se știe, mai anul trecut, că se va deschide o preparandie de fete în Blaj, dar, Doamne iartă-mă, mi se pare că la Blaj lumea doarme și nu prea se interesează de noi.

A venit Lugojul — cu toate că nu e așa indicat ca Blajul să fie centru — și a realizat acest vis frumos.

Vom avea iarăș ascultătoare la cursurile pedagogice și peste trei-patru ani se vor împrăști iarăș prin satele noastre atâtea „domnișoare dascălite”, cari sunt așa de iubite de elevi și părinți, după ce le-au câștigat odată încrederea.

lupți cu un om pe care îl știi vrednic de spada, care o poartă și altul ți-e sufletul când *trebuie* să stai în fața unui dușman, pe care l'ai văzut ieri furișându-se prin noapte cu flinta ascunsă sub mantaua de braconier.

Decât nu ne poate fi ținta și azi nici nu ne-ar fi posibil să facem bilanțul moral al contelui Tisza. Poate nu peste multă vreme, când cartea pe sfârșite a evenimentelor tulburi de azi se va închide — istoria va desena această figură politică în toate culorile ei, între cari se va găsi și urma momentului, ce am voit să-l fixăm.

Nici să spunem cuvinte de apărare pentru d. Vaida n'ar avea rost. Lovitura a greșit. Asemenea boomerangului Papuanilor australieni, care e aruncat în curbă orizontală și lovește din coastă pe furiș, dar care, dacă și-a greșit ținta își continuă sborul eliptic lovind în urmă în cel ce l'a aruncat. Ce rană ar fi și putut face în caracterul de bronz al dlui Vaida bilețelul acela? Un bilețel, ce i se atribuie lui Gerowski fără să fie dovedit că provine dela el; adresat Drului Vaida — fără să fie probat că i-a fost adresat de fapt Drului Vaida și cu atât mai puțin, că i-a fost de fapt dat dsale, în care nu se spune mai mult nici cu un cuvânt decât o recomandatie formală, de complezanță, care i-a dat'o Gerowski, agentului Duliskovits, ce se dădea de un student *rutean din Ungaria* și care își mărturisea de țintă o acțiune în interesul Rutenilor din nordul țării.

D. Vaida nu are nevoie de apărarea nimănui, căci din ciocnirea asta scurtă nu el a ieșit vulnerat, ci cel ce l'a atăcat dela spate, contele Tisza.

Trebuie însă să mai fixăm ținta ce a voit să ajungă contele Tisza cu această trăsătură de șach disperată.

După cum am fost amintit îndată după eșuarea tratativelor, aceste tratative au fost înscenate la porunca hotărâtă ce a primit'o contele Tisza din cercuri înalte, poate în afară de monarhie, de a împăca Românii nemulțumiți. Impăcarea a eșuat în urma atitudinii rigide a contelui Tisza, care n'a propus o pace ci o capitulare necondiționată. Un timp a cercat să seducă lumea cu cântece de pace, cu punerea în prospect a reîncepterii tratativelor, cu declarații, cari lăsau să se bănuiască, că pacea numai de formă nu a reușit, de fapt însă e încheiată.

E o intelectualizare a fetelor noastre; o distribuie de muncă echitabilă și pentru fetele noastre, în vremile grele de azi, când vânzătorii de zestre sunt mai ahtiați ca ori când și fetele noastre așteaptă zadarnic pe alesul, care să nu se gândească la zestre, în lumea materialistă de azi, când viața e din ce în ce mai grea.

Iau seama, că ți-am ținut un adevărat curs de filosofie.

Să nu crezi, că fac pe grozava, dar îmi face așa o plăcere să vorbesc cu fetișcane mai tinere, cari pleacă în viață prea sigure de biruință, cu ochii ațintiți la steaua luminoasă a idealului.

E bine așa, draguțo.

Caută să înmagazinezi cât mai multe iluzii în tinerețe, căci pe urmă, când te vei urca în balonul vieții, vei arunca rând pe rând acest balast de prisos, ca să te poți ridica cu adevărat.

Mă încearcă un gând, cum îți scriu rândurile de față. Mă gândesc la profesorii, cari vor conduce noua preparandie și mă întreb dacă vor fi între ei și *profesoare*.

Nu cred.

Aceasta din motivul, că nu avem.

Dar situația întemeiată pe nerealități nu se putea ține mult. Nu se mai putea ține în fața văditei nereușite a încercării ce și-a poruncit. A trebuit să recurgă la ultimul mijloc: să ne prezinte rusofili, dușmani ai triplei alianțe. Să convingă cercurile poruncitoare, că în Români nu pot avea, decât dușmani, cari nu pot fi împăcați, ci trebuie distruși.

În lipsa altor dovezi a trebuit să se mulțumească cu atacul caracteristic și ridicol a bilețelului procurat cu cheltuială de multe mii prin ajutorul aliatului său Duliskovits.

Cu astfel de politică turanică nu se poate ajunge decât singur la soarta prezisă de mulți popoarelor turanice rătăcite în Europa.

Un comunicat al comitetului ad-hoc macedo-român.

Intr'un interview publicat în marele cotidian englez „Daily Telegraph”, de un fost ministru român, care a luat parte la acțiunea diplomatică a guvernului român, în sensul asigurării vieții etnice și fizice a Românilor Macedoneni și a creierii unei Albanii care să poată cuprinde cât mai mulți Români, s'au declarat următoarele:

„Este o datorie de cinste să le spunem Românilor Macedoneni că nu trebuie să aștepte mai mult dela noi. Toate încercările de a ne abate din calea noastră și dela urmărirea țelurilor spre care tind liniile mari ale politicii noastre, vor fi zădarnice. Numai câțiva naivi au putut fi prinși în câteva manifestațiuni fără însemnătate, sub cuvânt de simpatie pentru Românii Macedoneni și pentru Albanezi, — în realitate pentru a ne duce unde nu voim să mergem”.

În alte articole, apărute într'o parte din presa română, aducându-se omagii acestei declarații „sincere și energice”, s'a spus că trebuie să li se dea odată pentru totdeauna Românilor Macedoneni să înțeleagă că ei au fost vânduți pe un blid de linte și că România nu-i poate apăra, nu se poate strica sub nici un cuvânt cu Grecii, nici cu Sârbii și nici cu celelalte state balcanice.

Aducând și noi prinusul nostru de admirație pentru sinceritatea și curajul acestor declarații, ținem să se audă și glasul celor jertfiți cu atâta patriotism.

Din declarațiile de mai sus, ca și din atitudinea presei care le aprobă, rezultă că aceia cari ar face toate încercările ca să strice prietenia dintre România și Grecia, sunt Românii Macedoneni.

Grecii, cari asasinează pe Românii aruncați

de statul român într'o mișcare patronată și ținută de ministrul de externe al României, periclitează prietenia României cu Grecia! Și merită nici un cuvânt de reprobare, pentru că noi suntem numai Românii Macedoneni cari fac manifestație de simpatie pentru Grecia, măcar atunci când trații și părinții lor cad s loviturile de cuțit ale soldaților regelui Constantin și ai lui Venizelos! Și vinovați sunt câțiva naivi, dnii Ioan Grădișteanu, Virgil Ardeleanu, Dr. Leonte, etc., cari au putut fi prinși în manifestațiuni fără însemnătate!

Lăsând la aprecierea opiniei publice românești de pretutindeni, și în deosebi a alegătorilor greci din Brăila, marele patriotism din care, preajma alegerilor pentru Constituantă, a isprăvit această românească ieșire a dlui Nicu Filipescu, ne adresăm guvernului român, partidele politice și tuturor bărbaților de stat ai României, rugându-i să clarifice cu un ceas mai curând vreme dacă vederile de mai sus sunt și vederile statului român.

Noi Românii Macedoneni, indiferent de condițiile noastre particulare, credem că politica capitulare mai sus preconizată nu este în interesul prestigiului României.

Noi știm că existența și puterea statelor depinde, în primul rând, nu de alianțe cu orice preț, ci de prestigiul și de demnitatea lor morală.

Românii de peste Dunăre au fost chemați la lupta românească de acolo de către întemnițorii României. Statul român i-a împins în mijloc, promițându-le sprijinul și apărarea.

Dar, în locul său, orice țară care ar pierde demnitatea sa mai presus decât o problemă de alianță cu Grecia, ar face tot ce i-ar sta în putință, ca onoarea ei să iasă înainte de tot intactă.

Nu este cu putință ca prestigiul României să nu se știrbească, atâta vreme cât va exista vada că acest stat este capabil să vândă speranțele naționale ale Românilor pe un blid de linte cât Cadrilaterul, ale Românilor de acasă sânge cu el, pe cari i-a chemat la luptă de acasă o jumătate de veac.

Un stat capabil de o asemenea înțelepciune politică este un stat care își pierde prestigiul mai puțin și un astfel de stat, ori câte alianțe și-ar procura prin milogirea sa, va fi călcat în picioare, va fi un stat care va putea să facă neîndărmasa comandației, dar nu va putea pretinde să comande, fie „primus inter pares” în Balcani.

Nu s'a văzut încă în istoria legăturilor naționale pe picior de egalitate între două state, dintre care, unul să îndrăznească a face față a asina și omori pe conaționalii celuilalt, fără a se teme că prietenia să fie desfăcută, celălalt să nu îndrăznească să protesteze, groază ca să nu-și piarză această prietenie.

A trebuit să trăim până astăzi, ca să vedem preconizată o asemenea înțelepciune politică către un fost ministru român, d. Nicu Filipescu.

Vezi, dacă nu s'ar fi sistat cursurile private dela preparandia din Blaj, azi am avea, foarte probabil câteva absolvenți dela universitate ori dela pedagogiul superior.

Când mă gândesc la asta, încerc iarăși vechea dorință de demult: să mă duc la universitate, să urmez studiile și să mă înapoiez apoi la catedra de profesoară.

Ce zici?

E un vis frumos, care mă preocupa așa de mult pe vremuri, dar care azi mi se pare cam întârziat!

Dă-mi voie să Te felicit, de încheiere, draga mea, pentru bucuria, ce te-a ajuns. Când volu trece, de toamnă, prin Lugoj, mă voiu opri să te întâlnesc și să mă conduc în palestrele voastre.

Par'că văd, de pe acum, fețele îmbujorate ale colegelor tale, ochii lor plini de visuri neastâmpărate, praful din sală... gălăgia acestor rândunici gureșe și sfătoase...

Pe-o clipă mi se va părea, că vă aparțin și eu, încercând să-mi iau locul obișnuit din bancă, gândindu-mă cu frică, dacă știu bine lecția din literatură?

Îți mai aduci aminte de profesorul meu literatură? Știi câtă frică purtam de el? Era ajuns să mă fixeze mai aspru și deodată uitam lecția, ori cât de bine aș fi știut-o!

Acum mă gândesc la el cu multă respect și simpatie, constatând că dascălii cei mai buni sunt cei mai mari binefăcători ai elevilor.

Ți se va părea ciudată afirmarea asta, adu-ți bine aminte de „domnul cel bun”, nu luam cartea în mână și la sfârșitul lecției ne-am pomenit, că nu știm nimic...

Despre celelalte, în altă scrisoare.

Acum îți împărtășesc, că în vacanță mă tâlnim. Am o bibliotecă frumoasă — bibliotecă mea! — și am adunat și ceva bănișori, și fac la vară un drum mai lung.

E cea mai mare plăcere ce o am: să mă duc și să călătoresc. Mi-e de ajuns o carte bună și un drum, fie și numai până într'un oraș mare, și m'am schimbat ca prin farmec: nouă puteri de muncă și dragostea de viață bucește iarăși din adâncurile tănuite ale inimii ca un isvor veșnic limpede...

Te îmbrățișează prietena ta

In interesul fiecăruia

Înainte de a-și cumpăra țesătură de sârmă, țesătură pentru garduri și matrate de sârmă, să ceară prospect dela singurul preparator de lucrări de sârmă

Magischer Testvérek

Magischer Testvérek țesătură de sârmă și țesătură pentru garduri

Magischer Testvérek, József-főherceg nr. 8.

Magischer Testvérek de biserica evang., Vă veți convinge că veți putea cumpăra cele mai bune și mai ieftine țesături de sârmă. Fabrica: str. Kossuth nr. 45.

Magischer Testvérek (1866-25)

Și de înși au spus deja...

Și de înși au spus deja... cele mai bune și mai durabile ghețe pentru bătați, femei și copii se capătă numai la

Magischer Testvérek din Arad

Magischer Testvérek (Arad Cipótermelő-szövetkezet),

Magischer Testvérek Piața Libertății (Szabad-ág-tér) 14.

Magischer Testvérek se vând jumătăți de talpă de gumă, ghețe durabile și scutesc piciorul contra înghețului, apoi se execută grabnic.

Magischer Testvérek și reparaturi se execută prompt.

Magischer Testvérek la ieftin! Serviciu conștiințios

BANCA NAȚIONALĂ A ROMÂNIEI.

SITUAȚIUNE SUMARA.

1913.		1914.	
8 Aprilie		29 Martie	8 Aprilie
205 507 858	148 858 758	212 638 820	210 460 710
1 506 362	56 648 600	631 920	661 870
143 964 300	Argint și diverse monede	198 775 580	197 016 365
29 491 555	Portofoliul român și străin	49 308 440	46 225 513
12 895 740	{ 15 524 600 Impr. pe ef. publice	11 924 050	11 924 059
11 999 891	{ 82 858 700 Impr. pe ef. publ. în et. art.	11 999 670	1 997 174
17 270 977	{ 18 906 200 18 889 748 din care nu s'au ridicat lei	16 933 870	16 910 377
4 124 781	Imprumutul Statului (fără dobândă)	4 070 280	4 070 281
6 415 188	Efectele Capitalului social	6 605 970	6 664 970
884 725	Efectele fondului de rezervă	1 045 090	1 046 093
957 773	" amort. imobil. mobil. și mașinilor	955 800	996 974
112 505 712	Imobile	149 443 980	149 940 187
109 674 514	Mobilier și mașini de imprimerie	133 352 520	134 036 227
41 064 769	Cheltuieli de Administrație	12 174 270	11 816 407
7 490 499	Efecte și alte valori în păstrare	20 939 200	21 024 801
4 800 377	Efecte în gaj și în păstrare provizorie	26 138 690	6 504 470
710 554 521	Conturi curente	856 937 730	832 795 978
	Conturi de valori		
	Conturi diverse		
	PASIV		
12 000 000	Capital	12 000 000	12 000 000
84 321 430	Fond de rezervă	36 847 980	36 894 158
5 047 650	Fondul amort. imobil. mobil. și mașini	5 309 350	5 362 800
403 002 400	Bilete de bancă în circulație	433 930 380	423 813 090
2 692 986	Dobânzi și beneficii diverse	2 910 790	3 148 447
10 590 969	Conturi curente și recipise la vedere	26 287 170	10 835 767
222 180 226	Efecte și alte valori de restituit	282 796 514	283 976 414
20 718 860	Conturi diverse	56 855 532	56 765 274
710 554 521		856 937 739	832 795 978

Taxa: Secont 6%, Dobânda 6%

CHWALB ADOLF fia VILMOS

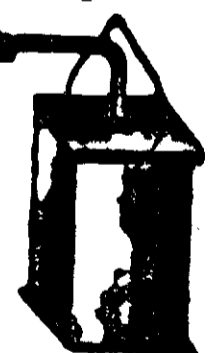
tinichigiu și mier.

BUDAPEST, VII. Versey-u. 3.

(Cetățean străin: Munkácsy)

Magischer Testvérek toate totfelul de lucrări de tinichigiu, articole pentru bucătărie și gospodărie, unelte pentru miere. Fabricate de specialitate: măsurii de litru din tinichea albă ori nickel, cano pentru ulei, lac ori petrolou, faole, lămpi de carbid și alte articole tehnice.

Magischer Testvérek Cassete pentru bani. Catalog trimis gratuit și franco.



Sarkadi és Windisch

Magischer Testvérek magazin de mașini de cusut, biciclete și gramofone. — Reprezentanții în Ungaria de sud și mașinilor de serie „ROYAL”.

Magischer Testvérek Vârșeț (Versecz), str. Deák-Ferencz 3.

Magischer Testvérek Oferăm on. public bogat asortatul nostru magazin, condițiuni favorabile de plătire chiar și în rate, pentru mașini dăm 6-10 ani garanție. Mare atelier specialist de reparare. Prețuri gratis și franco. La dorință mergem la fața locului. (Sa 1570)

Magischer Testvérek TELEFON: 179.  TELEFON: 179.

Magischer Testvérek multe rânduri decorat. :: Fondat în anul 1884

Heckenast János

Magischer Testvérek constructor de altare, sculptor și arhitect. Restauratorul diezei de Szombathely.

Magischer Testvérek Pregătește: iconostase, altare, amvoane, cripte, statui sfinte și intregul aranjament bisericesc, în orice stil, conform pretenziunilor artistice și pe lângă prețuri convenabile. Se recomandă la renovarea altarelor vechi. — Planuri și cataloage trimis gratuit precum și primirea muncii o face pe speșele sale proprii. Primirea sursă aurire tot ce se ține de această branșă. (Sa 1408)



Iusztin József, mășar p. clădiri și mobile

Magischer Testvérek Timișoara-Iosefin (Temesvár-Józsefváros) Hunyadi-ut 6.

Magischer Testvérek Pregătește orice lucrări din acest ram, atât noi cât și reparaturi; lucrări pentru clădiri, aranjamente complete pentru școale, biserici, locuințe, birouri etc., din material bun și uscat după model sau combinație proprie.

Magischer Testvérek Prețuri convenabile.  Serviciu coulant și garant. În 1849

Magischer Testvérek moderate. :: Condițiuni favorabile de plată.

CEL MAI MODERN INSTITUT
TIPOGRAFIC ROMÂNESC DIN
UNGARIA ȘI TRANSILVANIA

CONCORDIA

TELEFON
NR. 750.

SOCIETATE PE ACȚIUNI.

ARAD

STRADA ZRINYI, NUMĂRUL 1/a.

TELEFON
NR. 750.

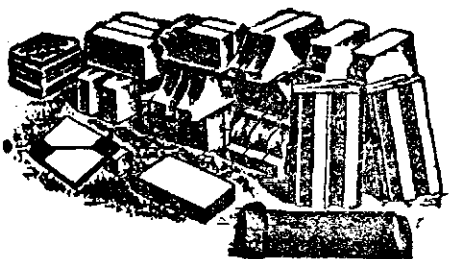


BCU Cluj / Central University Library Cluj

Executare
promptă.

Fiind aprovizionat cu cele mai moderne mașini din străinătate și patrie ca: mașini de cules, mașini de tipar, mașini de tăiat și mașini de vărsat clișeele, precum și cu cele mai moderne litere, primește spre executare tot felul de opuri, reviste, fol, placate, registre, tipăriți pentru bănci și societăți, precum și tipăriți advocațiale, invitații de logodnă, cununie și pentru petreceri. Anunțuri funebre se execută cu cea mai mare urgență. Se execută tot felul de lucrări de aceasta branșă dela cele mai simple până la cele mai fine.

Prețuri
moderate.

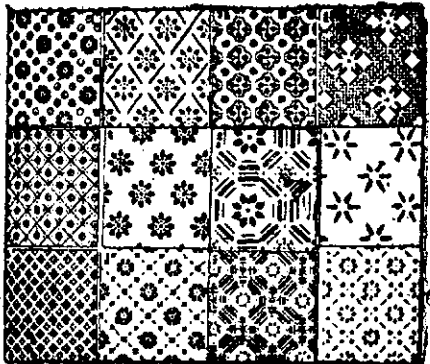


Bozsó Mátyás

fabrică de ciment și întreprindere de zidire
Alba-Iulia (Gyulafehérvár).

(Bo 1742)

Execută: padimentări de terazzo, granit, mozaic, beton, cheramit și mozaic: precum și canal de beton și fundamente pentru mașini, lucrări de ciment și beton, iesle, fântâni arteziene și basenuri, poduri etc. cu prețuri moderate și serviciu prompt. — Pe lângă prețul de fabrică se mai capătă tement de beosin și portland.



Cel mai vechiu magazin și atelier de reparaturi în ARAD, de biciclete, mașini de cusut și gramafone.

Declara în modul cel mai hotărât, că Bicicletele „Original Victoria” și „Puch” precum și mașinile de cusut „Pfaff” sunt de vânzare exclusiv numai la mine

HAMMER VILMOS

ARAD, Szabadság-tér nr. 5/6.
Timișoara—I sefin (Temesvár-Iőzsefváros) Hunyadi ut nr. 14.

Vânzare exclusivă de mașini și plăci Pathé, gramafone „COLUMBIA” și originale și cele mai noi plăci românești.

Mașini de cusut „SINGER” cu prețuri foarte ieftine.

Mașini de cusut „SINGER” cu prețuri foarte ieftine.

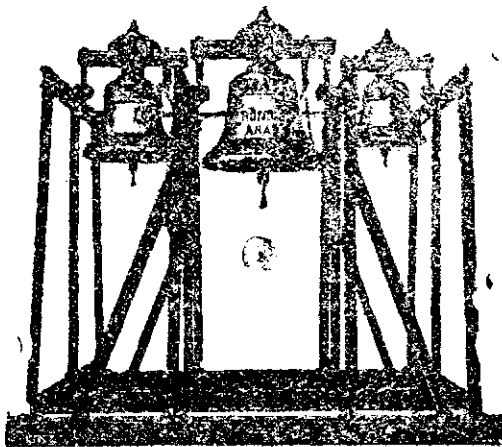


O nouă invențiune de clopote!

Clopotul rezonator brevetat

Ho 1692

este alcătuit așa că fortifică nu numai un sunet, ci și alt sunet armonice și astfel asemănător acordului dă un sunet plin, puternic și sărbătorește precum și adânc.



Echipamente p. clopote de fer
Staluq' " " " "

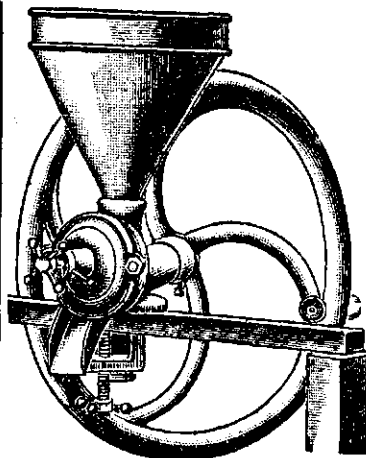
Prospecte și preliminar de spese gratis.

Friederich Hönig

fabrică de clopote brevetată

Arad, str. Rákoczi nr. 11-28.

Orice reparație la râșnița „Texas” o execut gratis



Correspondență în limbile germană și franceză

„TEXAS” râșniță americană de mână

Râșnița „Texas” este cea mai bună și mai ieftină râșniță, a veacului prezent; macină toffelul de semințe, porumb, ovăs, orz, fasole, mac etc. Singurul instrument de mână care e foarte potrivit în gospodărie.

PREȚUL: 25 COROANE.

Ki 1930 FIRMA

KIRÁLY SÁNDOR

BUDAPEST VI., Felső-erdősor-u. 4.

Unde

se pot cumpăra cele mai bune și mai elegante

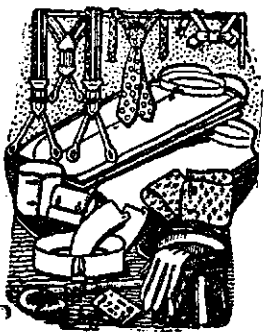
PLOIERE?

Unde se pot afla noutățile cele mai moderne — **En-tout-cas** și ploiere pentru dame și bărbați în executare perfectă și estetică, de calitate cea mai bună și cele mai moderne

albituri pentru bărbați

în executare recunoscută de cea mai bună.

Cămeși de modă albe și colorate; **GULERE** și **MANGETE** albe și colorate; **BATISTE** de buzunar; **BRATELE**; **CRAVATE** pentru gulere simple și duble; **CĂMEȘI** din păr de camilă; **CIORAPI** și alți articlii de modă p. bărbați în sortiment bogat și cu prețurile cele mai ieftine se pot cumpăra dela



GUSTAV SCHMIDT

fabrică de paraplee și prăvălie de articlii de modă pentru bărbați

SIBIU (Nagyszeben), Piața mare, palatul „Bodenkredit”.

Spiritul de reumă

este cel mai sigur mijloc de frecat contra durerilor provenite din podagră, ischias, reumă și toffelul de răceli. — După câteva frecări durerile membrelor suferinde încetează definitiv. Are efect sigur și la boale învechite și neglijate.

MODUL DE INTREBUINȚARE:

Dimineața la sculare și seara la culcare locurile suferinde să se frece îndelung cu puțin spirit de reumă. După frecare partea suferindă să se învaluiie cu o haină caldă.

Prețul unei sticle 1 cor.

Preparator:

F. Sándor Zoltán

farmacie la „Inger” — Erdőszentgyörgy.

Sa 572

IN ATENȚIUNEA DOAMNELOR!

Pielea frumoasă a feței e condiția principală a frumuseții. Fiecare damă nutrește această dorință ferbinte, dar, regret, luându-se eie după reclamele alarmante, rămâne numai cu dorința. — Cea mai bună dovadă despre bunătatea unui articol este faptul că este el de răspândit. — Bunătatea neîntrecută a preparatelor dr.-lui Sihulsky o dovedește, afară de numeroasele scrisori de recunoștință, faptul că anual expedim în toate părțile țării și în Europa, dar și în Asia și America avem numeroși mușterii, cari comandă deodată sute de pachete, pentruca să facă economie cu cheltuielile de expediare.

Preparatul renumitului dr. Sihulsky nu conține materii vătămătoare; întrebuințarea acestui aparat îndepărtează

pistruiul, petele, sgrăbunțelul, lucrul feței și reșța feței.

Preparatele dr.-lui Sihulsky, și anume: *alifie pentru față, cremă de mătase, săpun, pudră de mătase, apă pentru față*, sunt pentru întrebuințare de noapte și ziua.

!!! Feriți-vă de imitații! Preparatele adevărate sunt numai cele prevăzute, pe țigle și pe împachetarea extorată, cu fotografia și iscălitura dr.-lui Sihulsky!!!

Alifie pentru față de dr. Sihulsky	cor.	1.40	fl.
Săpun	"	—	70
Apă	"	1.40	"
Cremă de mătase	"	1.20	"
Pudră	"	1.20	"

(în orice culoare)

Cosmeticul lui Puky pentru mâni, deși e preparat nou, se bucură unicul preparat, care chiar și mâinilor celor mai neglijate le dă culoare albă ca săpăda și redă pielei o floare ca de catifea. Modul de întrebuințare se dă la fiecare sticlă. Prețul 70 fl.

Pentru îngrijirea **spiritul pentru păr „Capitor”**, care împiedică căderea părului oferim adevărat nutroment al rădăcinii părului, împiedică chelia. — Modul de întrebuințare se dă la fiecare sticlă! Prețul 1 cor. 20 fl.

„Regenerator pentru păr” redă părului căruia îi este rădăcinii culoarea originală. Prețul 2 cor.

Comenzile peste 10 cor. se expediază franco.

Preparatele mai sunt de vânzare la:

Farmacia MEZEI și ALEXANDER în Kassa.

Scriviți adresa corectă. — Comenzile se expediază imediat. Me 1236 Discreția e asigurată.

Atențiune!

Atențiune!

JOHANN KLEIN, mașinist diplomat.

Atelier de lăcătușerie pentru edificii, mașini și lucrări artistice, atelier pentru reparaturi de mașini, Căpire mantogen și strugărie de metale cu putere motorică proprie în

Biserica-Albă, (Fehértemplom) str. Capelei, casa proprie.

Aduc la cunoștința on. public, că restaurarea atelierelor mele instalând

un motor 14 PH. cu oțel brut și 3 noue mașini ajutătoare e terminată.

Renovarea aceasta a atelierelor mele și mașinile ajutătoare cari le-am avut și mai înainte, îmi dau posibilitatea de a lăsa stimaților mei mușterii lucrări și mai ieftine și mai exacte.

Lucrările urgente se iau imediat în lucrare.

Totodată aduc la cunoștința celor interesați că mi-a sosit

Legătorele Original Standart (Manilla) și le vând cu cele mai ieftine prețuri.

Pentru binevoitoare număroase comande rog cu stimă

Ke 1095

JOHANN KLEIN,

Rog!

Atențiune!

Rog!

Pentru evitarea neînțelegerilor, rog a nu confunda firma mea cu alte firme asemănătoare.

Capital social Cor. 1.200.000.

Telefon nr. 153.

Post sparcassa ung. 29,349.

Banca generală de asigurare

societate pe acții în
Sibiu — Nagyszében.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii:

PARTENIU COSMA, DIR. EXECUTIV AL „ALBINEI” și PREZIDENTUL „SOLIDARITĂȚII”.

„Banca generală de asigurare” face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijloace: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiile cele mai favorabile

Asigurările se pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbății de încredere ai societății. — Prospekte, tarife și informațiuni se dau gratis și imediat. Persoanele cunoscute ca vizitatori buni și cu legături — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„Banca generală de asigurare” dă informațiuni gratuite în orice afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

Cei interesați să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare” DIRECȚIUNEA: SIBIU—NAGYSZEBEN (CASA „ALBINA”) AGENTURA PRINCIPALĂ PENTRU COMITATUL ARAD, BEKES, CSANÁD, BIHOR, TIMIS, TORONTÁL, CARAȘ-SEVERIN Arad str. Jozseffőherceg nr. 1 (lângă Banca „Victoria” Ba 240—156) Telefon nr. 850

Agentură principală: IULIU ROȘESCU, Cluj (Kolozsvár), Kossuth L.-u. 26.

Agentura principală Lugos, la filiala „ALBINA”.